

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul Bilgisi	Hazırlanma Tarihi
PSPA321	Devlet ve Kamusal Alan	Seçmeli	6	-	Eylül 2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Öğr. Üyesi Sıla Demirörs (silademirors@aybu.edu.tr)				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba günleri 14.00-16.00, Ofis No:				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Ders, sosyal bilimlerde başlıca metodolojik yaklaşımlar ile başlar. Ardından liberal, devlet-merkezli kurumsalcı ve marksist devlet yaklaşımları ele alınır. Dersin son bölümünde devlet ve sivil toplum ilişkileri tarihsel bir perspektiften incelenir; Batı ve Doğu'nun özgünlüğüne ilişkin tartışmalar ile neoliberal dönemde devlet ve sınıf ilişkileri değerlendirilir. Ders boyunca öğrencilerin farklı kuramsal yaklaşımları karşılaştırmaları ve eleştirel bir biçimde değerlendirmeleri teşvik edilir. Dersin amacı, öğrencilerin devlete ilişkin başlıca kuramsal yaklaşımları kavramalarını; devlet-toplum ilişkilerini, farklı devlet biçimlerini ve devletin farklı tarihsel, siyasal, toplumsal ve ekonomik bağlamlardaki dönüşümlerini analiz etmelerini sağlamaktır.				
Ders Kitabı / Kitapları	Hollis, M. (1994) The Philosophy of Social Science, Cambridge UP. Lukes S. (1970) "Methodological Individualism Reconsidered", Palgrave Macmillan. Weber, M. (1949) The Methodology of the Social Sciences, Free Press. Sayer, A. (2000). Realism and Social Science, Sage. Sayer, A. (1992) Method in Social Science: A Realist Approach, Routledge. Dunleavy, P. & B. O'Leary (1987) Theories of the State, Macmillan. Gray, J. (1995) Liberalism (Second Edition). North, D. (1995) The New Institutional Economics and Third World Development, Routledge. Plant, R. (2009) The Neoliberal State, Oxford UP. Shepsle, K. (2006) Oxford Handbook of Political Institutions, Oxford UP. Wood, E. M. (2012) Liberty and Property: A Social History of Western Political Thought from Renaissance to Enlightenment, Verso. Jessop, B. (2007) State Power: A Strategic-Relational Approach, Polity. Mann, M. (1984) "The Autonomous Power of the State: Its Origins, Mechanisms and Results", Archives Europeennes de Sociologie, Vol. 25, No: 2. Migdal, J.S. (1997) State in Society, Cambridge UP. Remmer, K. (1997) "The Resurgence of Institutional Analysis" World Politics, 50/1,34-61. Skocpol, T. (1985) Bringing Back the State In, Cambridge UP. Carnoy, M. (1984) The State and Political Theory, Princeton UP. Holloway, J. & Picciotto, S. (1977) "Capital, Crisis and the State" Capital & Class, 1(2), 76-101. Miliband, R. (1983) "State Power and Class Interests", New Left Review, 138. Poulantzas, N. (1975) Fascism and Dictatorship, London: NLB. Poulantzas, N. (1978) State, Power, Socialism, London: Verso. Wood, E. M. (1995) Democracy Against Capitalism, Cambridge UP. Anderson, P. (1974) "Absolutist State in the West", in Lineages of the Absolutist State, London: Verso. Beetham, D. (1991) "Max Weber and the Legitimacy of the Modern State", Analyse & Kritik, 13: 34-45. Casanova, J. (1994) "Secularization, Religion and the Modern World" in Public Religions in Modern World, Chicago. Mooers, C. (1991) The Making of Bourgeois Europe, London: Verso. Wood, E. M. (1991) The Pristine Culture of Capitalism, London: Verso. Bromley, S. (1994) Rethinking Middle East Politics, Oxford: Polity Press. İnalçık, H. (1992) "Comments on 'Sultanism': Max Weber's Typification of the Ottoman Polity" Princeton Papers in Near Eastern Studies. Mardin, Ş. (1969) "Power, Civil Society and Culture in the Ottoman Empire" Comparative Studies in Society and History, Vol. 11, No. 3, 258-281. Mardin, Ş. (1995) "Civil Society and Islam", in J. Hall (ed.) Civil Society, 279-300. Turner, B. (1994) Orientalism, Postmodernism & Globalism, Routledge, 20-35.				

	Ayers, A. J., & Saad-Filho, A. (2015). Democracy against neoliberalism: Paradoxes, limitations, transcendence. Critical Sociology, 41(4-5), 597-618. Boffo, M. et al. (2018) "Neoliberal Capitalism: The Authoritarian Turn", Socialist Register 2019.									
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Ders, öğretim elemanının anlatımı, temel metinlerin tartışılması ve farklı kuramsal yaklaşımların karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi yoluyla yürütülür. Öğrencilerin ders okumaları üzerinden kavramsal ve kuramsal tartışmalara aktif olarak katılmaları beklenir.									
Dersin Öğrenim Çıktıları (DÖÇ)	1	Devlet kuramlarının farklı metodolojik temellerini kavramaya yönelik olarak, sosyal bilimlerdeki başlıca metodolojik yaklaşımların temel varsayımlarını, kavramlarını ve açıklama biçimlerini açıklar ve değerlendirir.								
	2	Liberal devlet yaklaşımlarının temel kavramlarını ve başlıca argümanlarını açıklar ve tartışır.								
	3	Devlet-merkezli kurumsalcı yaklaşımlarda devlet özerkliği, devlet kapasitesi ve devlet-toplum ilişkisine ilişkin açıklamaları karşılaştırır, tartışır ve analiz eder.								
	4	Marksist devlet yaklaşımlarında devlet özerkliği, sınıf ilişkileri, hegemonya, sivil toplum ve farklı devlet biçimlerine ilişkin açıklamaları tartışır ve analiz eder.								
	5	Mutlakiyetçi ve patrimonyal devlet gibi tarihsel devlet biçimlerine ilişkin açıklamaları, devlet-toplum ilişkilerinin tarihsel gelişimi ve Doğu-Batı ayrımı etrafındaki tartışmalar çerçevesinde analiz eder ve eleştirel olarak değerlendirir.								
	6	Devlete ilişkin farklı kuramsal yaklaşımları ve devletin farklı tarihsel ve siyasal-ekonomik bağlamlardaki biçim ve dönüşümlerini analiz eder ve değerlendirir.								
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktıları (PÇ)									
	P01	Siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve kentleşme-çevre alanlarının temel kavramlarını, teorilerini ve yaklaşımlarını tanımlar ve yorumlar.								
	P02	Başlıca siyasal ideolojilerin ve din, kimlik, milliyetçilik ve etnisite gibi toplumsal farklılık olgularının düşünsel temellerini karşılaştırır; bunların siyasete ve topluma yansımalarını analiz eder.								
	P03	Türk siyasal hayatının, devlet-toplum ilişkilerinin ve Türkiye'nin idari-anayasal yapısının tarihsel gelişimini analiz eder.								
	P04	Toplumlar ve devletler arasındaki ilişkileri dünya tarihi bağlamında analiz eder; ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerdeki güncel gelişmeleri teorik bir temelde değerlendirir.								
	P05	Ekonomi ve kamu maliyesinin temel kavram ve ilkelerini tanımlar; maliye ve ekonomi politikaları ile siyasal-idari kararlar arasındaki ilişkiyi açıklar.								
	P06	Kamu hukuku ve özel hukuk mevzuatını yorumlar; mevzuat değişikliklerini idari uygulama süreçlerine aktarır.								
	P07	Veri toplamak, verileri analiz etmek ve siyasal-idari olgulara ilişkin bilimsel çıkarımlar yapmak için nicel ve nitel araştırma yöntemlerini kullanır.								
	P08	Kentleşme ve çevre sorunlarını yerel, ulusal ve küresel ölçeklerde değerlendirir ve bu sorunlara yönelik politika önerileri geliştirir.								
P09	Kamu, özel ve sivil toplum sektörlerindeki mesleki rolleri ve istihdam alanlarını tanı; edindiği bilgileri mesleki, bilimsel ve etik sorumluluk bilinciyle bu alanlarda uygular.									
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Devlet ve Kamusal Alan dersi, programın siyaset bilimi ve kamu yönetimine ilişkin temel kavram, kuram ve yaklaşımları tanımlama ve yorumlama çıktısını, devlet kuramlarına ilişkin kavramsal donanım kazandırarak güçlendirir. Devletin tarihsel ve siyasal-ekonomik dönüşümlerini kuramsal olarak değerlendirme donanımı, programın ulusal ve küresel siyasal gelişmeleri tarihsel bağlamları içinde değerlendirme ve ekonomi politikalarıyla siyasal-yönetimsel kararlar arasındaki ilişkileri açıklama çıktılarına güçlü katkı sağlar. Siyasal ideolojilerin devlet anlayışlarına ilişkin değerlendirmeler, programın ideolojilerin düşünsel temellerini ve siyasal yansımalarını çözümleme boyutunu; Osmanlı devlet-toplum ilişkilerine ilişkin tarihsel incelemeler ise Türkiye'de devlet-toplum ilişkilerinin tarihsel arka planını anlama boyutunu destekler. Farklı metodolojik yaklaşımların varsayımlarını ve açıklama biçimlerini değerlendirme kazanımı da programın araştırma yöntemlerine ilişkin çıktısına, bilimsel çıkarımların metodolojik dayanaklarını kavrama düzeyinde katkıda bulunur.									
	Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları									
	Katkı Düzeyi: 1: Çok düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek									
		P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09
	Tüm	5	4	4	5	5	2	3	1	2
	Ö01	5	2	1	2	1	1	3	1	2
	Ö02	5	5	2	4	5	2	2	1	2
	Ö03	5	2	3	5	3	1	2	1	2
	Ö04	5	5	3	4	5	1	2	1	2
	Ö05	5	3	5	5	4	1	2	1	2
Ö06	5	4	4	5	5	2	2	1	2	

Derste işlenen Konular	Haftalar	Konular	Okuma Materyalleri
	1. Hafta	Derse Giriş	Hollis, M. (1994) "Positive Science: The Empiricist Way", The Philosophy of Social Science, Cambridge UP, 40-51. Lukes S. (1970) "Methodological Individualism Reconsidered", Palgrave Macmillan, 76-88.
	2. Hafta	Alternatif Metodolojik Yaklaşımlar – Bölüm I	Hollis, M. (1994) "Positive Science: The Empiricist Way", The Philosophy of Social Science, Cambridge UP, 40-51. Lukes S. (1970) "Methodological Individualism Reconsidered", Palgrave Macmillan, 76-88.
	3. Hafta	Alternatif Metodolojik Yaklaşımlar – Bölüm II	Weber, M. (1949) The Methodology of the Social Sciences, Free Press, 72-73; 79-94. Sayer, A. (2000). Realism and Social Science, Sage, 10-22. Sayer, A. (1992) "Theory and method I: abstraction, structure and cause" Method in Social Science: A Realist Approach, Routledge, 85-117.
	4. Hafta	Liberal Devlet Yaklaşımları – Bölüm I	Dunleavy, P. & B. O'Leary (1987) "The New Right", Theories of the State, Macmillan, 72-77, 87-95. Gray, J. (1995) Liberalism, 71-77; 85-96. North, D. (1995) The New Institutional Economics and Third World Development, Routledge.
	5. Hafta	Liberal Devlet Yaklaşımları – Bölüm II	Plant, R. (2009) The Neoliberal State, Oxford UP, 5-28. Shepsle, K. (2006) "Rational Choice Institutionalism" in Oxford Handbook of Political Institutions, 23-38. Wood, E. M. (2012) Liberty and Property: A Social History of Western Political Thought from Renaissance to Enlightenment, Verso, 240-278.
	6. Hafta	Devlet-Merkezli Kurumsalcı Yaklaşımlar – Bölüm I	Jessop, B. (2007) State Power: A Strategic-Relational Approach, Polity, 54-65. Mann, M. (1984) "The Autonomous Power of the State: Its Origins, Mechanisms and Results" Migdal, J.S. (1997) "Studying the State", State in Society, Cambridge UP, 231-264.
	7. Hafta	Devlet-Merkezli Kurumsalcı Yaklaşımlar – Bölüm II	Remmer, K. (1997) "The Resurgence of Institutional Analysis" World Politics, 50/1, 34-61. Skocpol, T. (1985) "Bringing the State Back In: Strategies of Analysis in Current Research" P. Evans, et al. (eds), Cambridge
	8. Hafta	Ara sınav haftası (Ders yapılmayacaktır)	
	9. Hafta	Marksist Devlet Yaklaşımları	Carnoy, M. (1984) "Gramsci and the State", Princeton UP, 65-88. Holloway, J. & Picciotto, S. (1977) "Capital, Crisis and the State" Capital & Class, 1(2). Jessop, B. (2007) State Power: A Strategic-Relational Approach, Polity, 83-100. Miliband, R. (1983) "State Power and Class Interests", New Left Review, 138. Poulantzas, N. (1975) Fascism and Dictatorship, London: NLB, 299-335. Poulantzas, N. (1978) State, Power, Socialism, London: Verso, 11-27. Wood, E. M. (1995) Democracy Against Capitalism, Cambridge UP, 76-107.
	10. Hafta	Devlet ve Sivil Toplumun Tarihsel Analizi I: Batı'nın Özgünlüğü?	Anderson, P. (1974) "Absolutist State in the West", London: Verso, 15-42. Beetham, D. (1991) "Max Weber and the Legitimacy of the Modern State", Analyse & Kritik, 13: 34-45. Casanova, J. (1994) "Secularization, Religion and the Modern World" in Public Religions in Modern World, Chicago.
	11. Hafta	Devlet ve Sivil Toplumun Tarihsel Analizi II: Batı'nın Özgünlüğü?	Mooers, C. (1991) The Making of Bourgeois Europe, London: Verso, 45-97. Wood, E. M. (1991) The Pristine Culture of

			Capitalism, London: Verso, 1-19, 81-106. Wood, E. M. (1995) Democracy Against Capitalism, Cambridge UP, 238-263.
	12. Hafta	Devlet ve Sivil Toplumun Tarihse Analizi III: Doğu'nun Özgünlüğü?	Bromley, S. (1994) Rethinking Middle East Politics, Oxford: Polity Press, 6-45. İnalçık, H. (1992) "Comments on 'Sultanism': Max Weber's Typification of the Ottoman Polity" Princeton Papers in Near Eastern Studies, 49-72. Mardin, Ş. (1969) "Power, Civil Society and Culture in the Ottoman Empire" Comparative Studies in Society and History, Vol. 11, No. 3, 258-281.
	13. Hafta	Devlet ve Sivil Toplumun Tarihse Analizi IV: Doğu'nun Özgünlüğü?	Mardin, Ş. (1995) "Civil Society and Islam", in J. Hall (ed.) Civil Society, 279-300. Turner, B. (1994) Orientalism, Postmodernism & Globalism, Routledge, 20-35.
	14. Hafta	Neoliberal Dönemde Devlet ve Sınıf İlişkileri	Ayers, A. J., & Saad-Filho, A. (2015). Democracy against neoliberalism: Paradoxes, limitations, transcendence. Critical Sociology, 41(4-5), 597-618. Boffo, M. et al. (2018) "Neoliberal Capitalism: The Authoritarian Turn", Socialist Register 2019.
	15. Hafta	Genel Değerlendirme ve Sonuç	

Dersin Değerlendirme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam	1	%10
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%50
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engel durumunuz (örneğin görme, işitme veya fiziksel engel vb.) bulunuyorsa, dersin tüm gerekliliklerini yerine getirmede fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla gerekli makul düzenlemelerin (uygun koşulların sağlanması vb.) yapılabilmesi için Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/content_list-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile iletişime geçmeniz önerilir. Ayrıca Siyasal Bilgiler Fakültesindeki ilgili yetkili birimle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. konulardaki ihtiyaçlarınızın karşılanabilmesi için gereksinimlerinizi mümkün olan en kısa sürede dersin öğretim elemanına bildirmanız gerekmektedir.		
Yapay Zekâ (YZ) Araçları Kullanım Politikası	Bu derste değerlendirme bir ara sınav, bir yarıyıl sonu sınavı ile devam ve derse katılıma dayanmaktadır; bu nedenle ödev, proje veya yazılı çalışma istenmemektedir. Öğrenciler, ders materyallerini anlamak, karmaşık konuları gözden geçirmek ve sınavlara hazırlanmak amacıyla üretken yapay zekâ (YZ) araçlarını (ör. ChatGPT, Claude) tamamlayıcı "çalışma asistanları" olarak kullanmakta serbesttir. Ancak tüm sınavlar sınıf içinde (gözetim altında) yapılacağından, sınavlar sırasında YZ araçlarının veya herhangi bir akıllı cihazın kullanılması kesinlikle yasaktır ve doğrudan akademik dürüstlük ihlali (kopya) olarak değerlendirilecektir.		